

Akt nr:

P-E1a-0029

AU\$P-E1a-0029

Förtedt: Kongl. Statskontoret den 7 April 1887

Kontrakt

P

5*0029

6

Sedan Kongl. Maj:t under den 13 November 1886 i och för
utdikning och odling af Hellerstads och Floby mader, tillhörande
Brendtorp, Hellerstad Bredv. Hellerstad Backv. och Skaneg., Finnestorp
med Tomten, Långås med Strömholm och Totten i Hellerstad socken
och Gården i härad af Elfsborgs län, samt Vistholms luteri, Stäl-
Mellomv., Mellomv., Floby Bredv., Floby Trädv. och Totten i Flobyso-
cken och Vilske härad af Skaraborgs län, enligt af Kommissionsland-
matören Agathon Stårk upprästat, af Kongl. Maj:t fastställt
plan och i bestyckets afskrift härhos bilagda kostnadsförslag,
i öfver beviljat en lönunderstöd af sextiohundra
(63800) kronor att utgå af 1886 års odlingsfond, och att i Kongl.
Statskontoret efter hand och i mån af arbetets fortgang lyftas
vid de tider, som af Kongl. Någ- och Väsenbyggnadsstyrelsen sär-
skildt bestämmas, så, och i öfverlighet med Riksdagens för dylikt
statshidrens åtnjutande gifna, af Kongl. Maj:t gillade föreskrif-
ter, som undertecknade enligt bilagda protokollutdrag af den
21 Nov. 1884, den 19 Sept. 1885 och den 5 Juli 1886 af intressenterna i
utdiknings- och torelägningsföretaget af Floby och Hellerstad mader valda
Direktion å deras vägnar, i och för detta företag med Kongl.
Någ- och Väsenbyggnadsstyrelsen, å Kongl. Maj:t och Kronans vä-
gnar, afslutat följande Kontrakt, hvaregenom vi åtaga och
förbinda oss:

§1.

Att väsenafledningen och afdikningen för odlings-
arbetet, hvarevi vi äro skyldiga att underkastas oss alla
de villkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t påföras lämpliga
och nödiga, skall vara påbörjad år 1886 och hela arbetet,
odlingen inbegripen, fullbordas inom den 1 Oktober 1889¹⁾ i nog-
grann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen, utan
att anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel må
vidare kunna väckas; skola de intressenterna genom kon-
stant tillskott, materialier, arbete eller annat bidrag
bestrida hvad till hela odlingsföretagets fullbordande kan

¹⁾ Genom näd. bref 3/190 är arbetstiden förlängd: för afdikningsarbetet till 1/10 90

²⁾ Genom näd. bref den 24/91 är arbetstiden för odlingsarbetet förlängd till 1/10 94.

erfordras utöfver det lemnade linubidraget, samt de utförda arbetena, så länge någon del af länat återstår o-
gulten, vederbörligen underkänns af den uer dem det ä-
ligger.

§ 2.

Nu i händelse afvikelse, utan dertill erhållen vederbö-
lig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet
utan af Kong. Majt medgifvet anstånd med det sammans utförande,
icke blifvit fullbordadt inom derför bestämd tid, det då an-
kommer på Kong. Majt att låta inställa en vidare utbetal-
ning af statsbidraget samt återfordra hvad deraf uppburet,
att på en gång uer efter hand till Kong. Statskontoret inbetalas
inom den tid, som af Kong. Majt bestämmes; Skolande veder-
börande å sålunda lyftade och återburna medel jemväl erlägga
fem procent årlig ränta från lyftningsdagens till dess åter-
betalning sker.

§ 3

Nu för den tjänsteman, som af Kong. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen förordnas att i arbetet verkställa besigtning, uppvi-
sa den för det samma givande planer med dertill hörande plan-
och profilsritningar jemte de råkenheter, som blifvit förde
öfver företaget, samt det uer de kontrakt om arbetets
öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess
helhet som möjligst afslutats, samt att till Kong. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen aflemna uppgift i den person,
att hvilken företgets utförande i hvad det rör sig gälla
vattenafledningen anföras.

§ 4.

Sker, efter utfärdade utaf den del af länat, som enligt
särskild bestämmelse för lyftas på grund af att arbetet blif-
vit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningsstiderna, innan
efterlygna linemedel må utbetalkommas, hos Kong. Statskonto-
ret förte intyg af Kong. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen
att, enligt hvad derstädes möjligtst styrkts, så mycket af ar-
betet blifvit utfördt, som skäligen kan anses motivera

142/93

Styrelsen

Den 22de Mars 1886 (1884)
Styrelsen för Vattenbyggnadsstyrelsen
B. V. V. styrelsen

P

5*0029

Betänkande

och

Kostnadsförslag

af

utdikning och odling af

de s. h. Hellestads och Floby mader
till hemman i

Hellestad s., Gärneds h. och Elfsborgs län
samt.

Floby s., Wilske h. och Skaraborgs län
Upprättadt år 1884 af
Sigfrid Stenck
Kommissionens landmätare.

Genom Kong. Majt mädiga
bref den 22 December 1892
har denna arbetsplan i näder
blifvit ändrad och kostnads-
summan medskatt till 74 143 kros-
nos 1500, dröf för vattenafledningen
62 050 kr. 43 öre och för odlingen 12 092
kr. 38 öre. Stockholm den 27 Februar
1893.

Styrelsen

vintern 1883-84 samt delvis på
våren 1884 efter isöfningen,
och dessa undersökningar kon-
trollerats genom flera under
synförställningens fortgång, som
beräknas och afslutades minera-
rande är, gjorda försök och
beräkningar, som gifvit följande
resultater.

Enligt en af topografiska karens kartor
verkställd uträkning, utgör det nederbörds-
område, som ligger den ifrågavarande delen
af ön Liden, sanlar vattnet, omkring 3
kvadratkil, motsvarande 34,272 hektar eller
388800 quadratrefus, hvarstefven är under sitt
lopp genom ifrågavarande mader, mellan
Stromsholms och Tistors qvarnar ytterligare
nottlagen nederbörd från ungefär 0.1 quadratkil,
motsvarande 1142 hektar eller 12960 quadratrefus
så att vattenområdet för äro nedre loppet ut-
gör tillsammans omkring 3.1 quadratkil motsvara-
nde 35414 hektar eller i det närmaste 402000 quadrat-
refus. Genom att nu antaga högsta nederbörds-
mängden per månad i orten (liksom vid ob-
servatoriet i Göteborg) till 0.9 fot = 0.267 meter
samt enligt vanliga beräkningssatser uppskatta
den del af nederbörden, som bortgår genom
afslutning och jordens insugning till $\frac{2}{3}$
af det hela, så att blott $\frac{1}{3}$ dens kommer
vattendraget tillgodo, skulle man få hela vattnets

området uträkna ett tillflöde, vid hufvudstaden af högsta
nederbördsmängd, af endast 465 kubikfot eller 6,169
kubikmeter i sekunden. Det är dock naturligt att
ett betydligt starkare vattenflöde om växer i
bland kan inträffa genom ena hufvudstaden
ning, då fastnade isar på vissa ställen växa för-
dämningar, och jorden ännu genom gånsländ
käl i kan hastigt nog insuga vatten. Huru-
ligen kann sådant flöde, då käl ännu sitter
i jorden ej egentligen medföra sådela svår skada,
men då här äfven dessutom sommartiden flöden
kommer hastigare genom ej långt härifrån ofrån
om i samma eller liknande åre vatten-
drag stora utdökningar skett, som göra att
vattnet tillströmmar fortare, har jag ansett
nödigt, att vid bestämmande af kanalens
dimensioner beräkna vattenmängden vid
utloppet af denna mader vara dubbelt
så stor som ofrån gjorda beräkning af
nederbördsmängden anger, symmetriskt som,
i anseende till dessa maders sådela vatten-
synke beskaffenhet, jorden i dem genom
fortliggning kommer att mycket sjunker
eller sätta sig. På så sätt skulle högsta
beräknade vattenmängden böra upptagas till
24.4 kubikmeter eller 930 kubikfot i sekunden,
och har jag i våra vid sådela hög flöd genom
direkta uppsmätningar, samt genom beräkning-
ar efter vattenmarken från högsta flöd vid
grunddammarne, i enhet med Pancelitz och

Lehrs' anvisningar och formler, samt vattenmängds
 den vid olika ställen är ifrågakommande mätningar,
 och derefter beräknat för fullständig förbygg-
 ning vidliga dimensioner i hufvudkanalen,
 afviken hvilka beräkningar nedanstående tabell
 utvisar resultaten — All plankarton synes så
 vida än, innan den uppmär dessa mätar
 figurerat sig sålunda, att en del kommer
 förbi Stromholms och en gren förbi Weste-
 holms gravn nedan hvilken dessa båda gre-
 nar äro förena sig. Dessutom kunnat afviken
 obehöriga mätarna genomrinnande bäckar, hvil-
 ka dock samtliga höra till samma nedre
 lörlömsrätt, och hvars vattenmängd likaledes
 uppmättes. — För dimensionerna hufvudkanalen
 har använts följande formel: $v = c \sqrt{R}$, $c = \sqrt{\frac{1}{f}}$,
 och $v = \frac{Q}{F}$, $F = \frac{b}{2}$ och $R = \frac{F}{5}$, hvarvid teckenens
 betydelse är följande
 v = medelhastighet på 1 sekund i meter
 Q = framrinnande vattenmängd på 1 sekund i kub. meter
 F = framrinnande vattenmängdens genomskärningsarea i qv. meter
 $F = \frac{b}{2}$, b , breddskärnad i bottenlutning på en viss kanal-
 sträcka l , allt i meter.

R = hydraulisk radie = $\frac{F}{P}$ = vattengenomsärningsarean
 genom S = perimetern i meter
 c = värdet på en koefficient, som finnes genom värdet
 på båda konstanterna α och β , hvilka värde
 dock äro beroende på jordmassans beskaffenhet,
 i berg och stenmark $\alpha = 0.00024$ och $\beta = 0.00006$, samt i
 vanlig jord $\alpha = 0.00028$ och $\beta = 0.00030$.

Kanalsträckans										Höjda framrinnande vattenmängd i 1		Höjda framrinnande vattenmängd i 1	
Punktnummer	Namn	Längd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	Höjda framrinnande vattenmängd i 1	Höjda framrinnande vattenmängd i 1	Höjda framrinnande vattenmängd i 1	Höjda framrinnande vattenmängd i 1
A-G	Lidaån.												
a-b	Steniga utloppet.	105	4.1	1.1500	15	1	berg	0	1.39	1	15.25	21.197	24.4
b-c	— — —	120	4.1	1.1500	15	1.8	—	0.6	1.53	1.2	14.26	27.990	24.4
c-d	— — —	75	1.1	1.1500	14	2.4	jord	1.0	1.18	1.4	21.56	25.140	24.4
d-e	Madsträskan	400	1.15	1.1500	13	2.4	—	1.0	1.16	1.4	21.04	24.522	24.3
e-f	— — —	230	1.15	1.1500	13	2.5	—	1.1	1.16	1.4	21.14	24.522	24.0
f-g	— — —	622	1.15	1.2000	12.5	2.6	—	1.1	1.05	1.5	22.13	23.221	23.0
g-h	— — —	214	1.15	1.2000	8.5	2.5	—	1	0.99	1.5	15.75	15.582	15.3
h-i	— — —	268	1.15	1.2000	8.0	2.4	—	0.9	0.99	1.5	15.37	15.281	15.1
i-k	— — —	355	1.15	1.8000	4.75	2.3	—	0.8	1.94	1.5	10.50	15.141	14.8
E-H	Stromholmsdike	383	1.1	1.1000	0.3	1.5	—	0.8	0.96	0.7	0.70	0.322	0.3
E-I	Stromholmsdike	344	1.1	1.2000	0.2	1.5	—	0.8	0.92	0.7	0.63	0.202	0.2
D-K	Westholmsgraven	300	1.15	1.5000	2.0	2.1	—	0.9	1.47	1.2	5.76	8.467	7.7
B-M	Prandströmsdike	860	1.1	1.1800	0.5	1.7	—	0.9	0.42	0.8	1.04	0.397	0.3
C-L	Torsbäcken	446	1.1	1.4000	1	1.6	—	0.8	0.96	0.8	1.44	1.382	1
	— — —	375	1.1	1.2000	2	1.7	—	0.9	0.32	0.8	2.24	1.165	1

Vid högsta flod kommer således markens yta
i medeltal att ligga en meter ofvan vatten-
ytan i kanalen. Skulle dock tillföljä af de
store mossentäckningarna som skett intill ofvans
liggande delar af detta vattendrag, vattenet när
gon gång kommer till större myckenhet än
hvad här ofvan angifven högsta uppskattade
vattenmängd gifver vid handen, så torde än-
dock all fara för öfvervämningar afven på
kort tid vara öfverflödig, då kanalen innan
den blir bräddflut kan rymma ungefär $\frac{2}{3}$
ä 3 gånger ofvan upptagna vattenmassor. I
allmänhet kommer vattenet yta i kanalen
ligga 1.4 meter till 2 meter under jord-
ytan, hvaran förslagsningen avilkorligen bli
blifven fullständigt för saltens grundläggning.

Endast vid själva steniga och bergiga
utloppet synes den högsta uppskattade vatten-
mängden vara något större än själva
kanalen kan rymma, men de själva
gamla äro bredd här är nära 3 gånger
så stora som kanalens, så ger vattenet
här tillfälle, äfven vid högsta möjliga flod,
att mellan äro fasta branta stränder att
breda sig ofver hela gamla steniga åbotten
utan att någon skada deraf kan förorsakas.
Här för bör dock iakttagas, att vid utloppet,
der kanalen djupa är öfvervärtigt 1 meter, län
stenar och block eller grus är för högt när
man intill kanalgrafsens ofre kant än 2 ä

3 meter och nästan kanalgrafsens sidor,
der lutningen upplagits till 4:1 genom vane-
lig hammring uppföras. Likaså böra ej
de upptagna sten- och grusmassorna ligga
utefter hela sinne sträckan kompakt
tillsammans utan der och hvar på den
gamla åbotten länmas öfver mellanrum,
för att vattenets utbucande ej skall kunna
hindras. —

Afvägningarna för kanalsträckans bottenlut-
ning eller fall, bröjades en sträcka med
en Storps gamm vid brotrumman un-
der järnvägen, hvars af utkilad sten be-
stående botten antogs till 0-punkt eller
nollplan. För ytterligare vägledning vid
arbetet hade 4 fixpunkter inhuggits i
form af kors i berg eller stora jord-
fasta stenar nära intill vattendraget i de
lägen, som plankartan antyder, så att nämligen
fixpunkt 1, inhuggen i ett berg vid utloppet,
är belägen 12.44 meter ofvan 0-planet, och
markens yta vid kanalen 12.32 meter ofven
nollplan; 2de fixpunkten, på Brundstörps
eg, i en jordfast sten, 13.71 meter, och
marken derstädes vid kanalen 13.09 meter ofven
samma plan; 3de fixpunkten i Hellestads
Skattegrä med snitt för Hälsjöbäckens kanals
utlopp 14.10 meter och markens yta derstä-
des 13.30 meter ofven samma nollplan. 4^{de}
den 4de fixpunkten, belägen i toppen af en

sten i jelfen än nära vatten stranden
 vid muddräckens äfver ända 14:28 meter,
 och markens yta derinvid 13:78 meter of-
 van samma plan. — Dessas samt mure-
 lens, vattenytans och kanalbottens höjd äfver
 gemensamma jämförelseplanet synes lyft af
 af följande profilritningar. Enom i det
 för aftecknings- och avlägsnans upprästande från
 synföreläggning-karten aftecknade kartexemplaret
 äfver ifrågakomande muddräck, visade kana-
 ler och diken är deras läge och utteck-
 ning i enlighet med vid synföreläggningen
 fattade beslut, och gjorda uträkningar noggrant
 bestämde, och för såväl plan som profil-kartor
 med nödigt antal sectioner med största nog-
 grannhet följat vid arbetets utförande, och för
 de bestämde dimensionerna på intet sätt min-
 skas genom kvarlemnande af rötter och
 stenar, utan såväl botten som sidor göras
 jämna och med förskrifna lutningsförhållan-
 den. Öfver hvar för sig något verk, syn-
 nerligast der marken är lös, utslag af
 dikejord kvarlemnas liggande närmare ka-
 nalsrändten än 2 meter, hvarjehanda öpp-
 ningar här och der måste göras i dike-
 bankarne för genomsläppande af tillström-
 mande vatten, för att undvika kanal-
 dornas nedrasande och ytterligare snart åter-
 kommande sensningar.

Vid upprästande af följande konstruktions-

förslag till nu berörda afteckning och avlägs-
 nans plan har ett vantligt mansdagverke beräknat
 till 1 krona 50 öre och ett stensprängnings-lö-
 verke till 2 kronor 50 öre per dag

Stång- djup.	Höjd af marken meter.	Stång- djup. meter.	Stensprängning meter.	Stensprängning meter.	Stensprängning meter.	Samman- lagt		Anmärkingar.
						Nr	Öre	
A-G								
a-b	105		Stenbundet grus	—	—	276	0.60	165 60
			Sprängning af stenblock	—	—	1020	1.50	1530 —
			Bergsprängning	—	—	305	4.00	1220 —
b-c	120		Stenbundet grus	—	—	200	0.60	120 —
			Sprängning af stenblock	—	—	1307	1.50	1960 50
			Bergsprängning	—	—	1830	3.50	6405 —
c-d	75		Stenbundet grus	—	—	2339	0.60	1403 40
			Bergsprängning	—	—	393	3.50	1375 50
d-e	400		Dijord	—	—	10603	0.25	2650 75
			Stenbundet jordmån	—	—	8333	0.60	3199 80
e-f	230		Dijord	—	—	6566	0.25	1641 50
			Stenbundet jordmån	—	—	3065	0.60	1839 —
f-g	628		Dijord	—	—	20578	0.25	5144 50
			Stenbundet jordmån	—	—	6200	0.60	3720 —
g-h	214		Dijord	—	—	5640	0.20	1128 —
			Stenbundet jordmån	—	—	780	0.50	390 —
h-i	268		Dijord	—	—	4291	0.20	858 20
			Stenbundet jordmån	—	—	3170	0.50	1585 —
i-k	325		Dijord	—	—	6251	0.20	1250 20
			Stenbundet jordmån	—	—	1444	0.50	722 —
			Visteholms ågren.	—	—			379 75
DK	300		Dijord	—	—	1866	0.20	373 20

Stenbundet grus	1350	0.60	675.00	
extra skenyrningning	63	1.50	94.50	1142.70.
Summa				8708.365

För arbetets ledning, redskap och materialier samt häudammas och vattenlämning i skakterna m. m.

lägges 20% på ovanstående 8708.365 kronor och utlöses med 7815.73.

Skensholms diket.

FH 383	Dyjdord	760	0.15	114	
	Stenbunden jordmån	274	0.40	109.60	223.60
	Heustavsdiket.				

E-J 844	Dyjdord	1428	0.15	214.20	
	Stenbundet grus	724	0.40	289.60	203.80
	Brandstörps diket				

B-M 860	Dyjdord	3616	0.15	542.40	
	Stenbundet grus	600	0.40	240	
	2 ^{de} enkla träbroar à 10 tr.	20			662.40.

Torsålsåken

L-m 446	Dyjdord	3201	0.20	640.20	
	Stenbunden jordmån	1330	0.50	665	

m-n	Dyjdord	1267	0.15	190.05	
	Stenbunden jordmån	1091	0.40	436.40	1256.65
	Summa				2675.45.

För arbetets ledning, redskap och materialier m. m. lägges 10% på ovanstående summa 2675.45

kronor och utlöses med 2975.4 kronor
Fluga diken
Laggdiken i marken

Transport.
1.3 meter djupa, botten
bredden 0.9 meter
med sidolutning
1:1.

3955	Dyjdord	3537	0.15	530.55	
	Stenbunden jordmån	2175	0.40	870	

Lagg ut en bukdeliken
i fastare mark
1.1 meter djupa,
0.1 meter breda i

botten och med
sidolutning 1:0.9 meter

3065	Stenbunden jordmån	3065	0.40	1226	
------	--------------------	------	------	------	--

Aflednings- och af-
skäringsdiken, dels
i påskisneder, dels
milt i skiftena i
marken, 1.4 meter

djupa, 0.4 meter
breda i botten och
med sidolutning 1:1.

3535	Dyjdord	14956	0.15	2243.40	
	Stenbunden jordmån	5974	0.40	2389.60	

Aflednings- och afskärings-
diken, dels i påskisneder,
dels milt i skiftena i
fastare mark

3925	Stenbunden jordmån	5324	0.40	2129.60	9683.65.
	För husgr i arbetet.				

Transport.

Transport.

redskap och materialier 87
i ofrånstående 9683,65 kronor,

som utfloris med

48418.

Frige afdikning muckjån-
de kostnader.

Lösen för Västerges gevarn in-
digt vid Symförsämrings-
sammanslagning kostnader

2500

Symförsämringskostnader
och Landmätare afskott

1033 50.

Godsmans afskott

72

Öfvervaken m. m. vid
hans tillgångning, m. m.
der syner

126 67.

Hvordan kommer in-
digt särskilde förbruk-
ningar och samman-
drag, lösen och in-
sättning för till ha-
naler, diken och upp-
lag af gången jord
som utfloris med

434420 8096 37

Totalsumma

68107 57.

För renvite utgifts-
poster till kvarnören
symförsämringskost-
nader och jorder-
sättning länmas van-
ligen icks, enligt
uppläggningen från

Kaj- och vattenbyggnadsstyrelsen,
här är utläggningen till
mer än halften beloppet,
emellan andra hälften de
af annas lösa försämrings-
långkostnader, för hvilka
länunderbott icks länmas
eller får berättas.

På grund här af af-
går i 8096,37 för ta-
lansumman reduceran-
de med

4107 57.

Hvordan sålunda återstår
som försämrings lösa länmas
såsom länunderbott är ut-
läggningen.

64000 00. kronor,

Den sjelfa utläggningen
afgi förjörde kostnader, hvil-
ka dock, då det vattensjuka
fältet är genom laga skiften
fördelat mellan många del-
agare, af dessa kan och bör in-
lägnas, genom att de sjelfa
försämrings utläggningen, hvil-
ket ej heller bör falla
sig värt, då de genom
län uti utläggningen
erhållet tillräckligt kap-
tal till afdikningen
för hvad de ej sjelfa

ensamne kunna verkställas; icke heller s-
förfasatens något lärunderstöd af stats-
medel för följrandet af detta arbete.

	Arbete.	Andelen	Beskaffenhet	Kl. mättn	i kvadrat	Värde i Riksdaler	Summa	Anmärkning.
						Rd. öre	Rd. öre	
	Tegdikan							
20000	Djird			10800	0.12	1296		
	Stenbunden jordbruksmark			300	0.50	1500		
1	Skogning & Jernstål eller Lufvignad							
	vij mad	128			0	0		
2	Mindre stenbunden mad	8			50.0	400		
3	Något stenbunden fast mark							
	per murk	22			100.0	2200		
4	Mycket stenbunden fast odlingsmark			7				
					500.0	3500		
5	Vid åkerodling ojämnig mark som bäst lyftas som äng och betes genom omväxande skogning och lönsläggning			21				
					00	0	4700	
	Skogbrytning							
2	Mindre beskuren mad	8			12	96		
3.1	Stenbunden, besk- & träskmad	29			30	870	966	
	Plojring							
1.238	Slutad och skogbruk mark	165			20		3300	
	Summan						12968.00	
	Lösumman med afdragskostnader						68107.50	
	Totalsumman						81069.50	

Harvathi staten genom sin skues bidraga
med 64.000 Kronor

Af de i forlaget ingående 166 hektar
 blifve omkring 3 hektar bebyggede med
 vandkanaler og sidegræner, og 91 hektar
 blifve endest anvendbare til høfængt, så
 at 162 hektar återstå til ordentligt od-
 sal åker. Forbrændte 91 hektar kunna
 genom omvælt afvælsning og korlægge-
 ningsmetod så förbättras til høfængt så,
 då de nu högst äro värde 100 kronor
 hektaren, de efter sådan odlingsmetod
 godt kunna blifva värde 300 kronor, hvarvid
 här en vinst uppkommer af 200 kronor
 per hektar eller 4200 kronor. Af åter-
 stående 162 hektar äro 11 ^{hektar} åker, som
 för sänkeningen ej kunna, tillfölje af
 sin sura beskaffenhet, annas hafva var-
 det värde nur än 300 kronor hekt-
 aren, efter sänkeningen åter blifva frukt-
 motvarande annan godartad åkerjord, värd
 efter ortens pris här intill slättbygden,
 omkring 800 kronor hektaren, således en
 vinst per hektar af 500 eller 5500 kronor,
 af återstående äro 151 hektar nu i middeltal
 värde högst 200 kronor och efter sänke-
 ningen förvandlade til åker eller cirkulär
 åkerjord värde minst 700 kronor hektaren
 motvarande minst en värdeförbättring af
 500 kronor per hektar eller 75500 kronor.

Öfversamman en förbättring af 85200 kronor,
då samtliga utgifterna, såväl för utdikning
som velling, uppgår till 81069,5 kronor. Att
företaget således saknat de dyga kost-
naderna, för hvar som helst sig framgår
visserligen bäst, men hvad som ytter-
ligare är en helande skäl för att före-
taget må få understöd ur othingsfonden
är, att dessa meter, sådana de nu ligga,
är ifrån är eljest försämrade genom vatten-
flöden från de stora utdikningarna, som dels
under benämningen Lidaans sänkning ofvann
för i samma vattendrag för flera år se-
dan med stödet, strökt 106000 kronor ut-
fördes, hvarigenom för en kort tid af om-
kring 250000 kronor omkring 1500 hektar mor-
sar och mader utdikades, dels genom
en pågående utdikning af Mölnarps
morsar hvarifrån vatten och så rinner
färdigt. Genom dessa och och andra län-
ge ofvannför belagna stora och mindre
utdikningar i samma vattendrag ofver-
svämmas nu ifrånvarande mader ytterst
hastigt, och hafva de, då vattnet här hänger
upp sig, och i han hastigt nog rinner
undan, genom nästan beständigt vatten-
stånd, så försämrats, att, då först, för en
10 i 15 år sedan, en riklig mängd af starr
var på prärien, nu nästan endast ses
s. k. vattenklofver / *Menyanthes* / bladvass

[*Phragmites*] skattefötter / *Panicum* / m. fl. så-
dan växter och marken alltså bli för-
vandlad till träskbottnar och slutligen au-
skles oanvändbar. Redan nu ge dessa
mader, på grund af jordens bördiga beskaffenhet,
i nu än fjärdedelen af hvad som i
den tiden för en en 15 år sedan, ef-
ter hvad allmänt säges, och det lida som
blir är snart nog omöjligt att sköda. På
grund af att hvad sålunda blifvit an-
föddt, är det rent af en lifvande för de-
samma, att för utdikningen, ehuru kortvarig,
verksam, och för jag därför gör det vara-
nande förorda att länunderstödet hemmas
ur othingsfonden till högsta möjliga be-
lopp, då delagarna eljest blifva urstånd-
satta att utföra arbetet, såsom ytterligare
en skäl här till anföras följande:

Omfånget af den vattenrikiga marken,
som enligt vid synförsamlingens fastade
beslut, skulle vara skyldig i sänkningen -
kostnaderna deltaga, har på vanligt sätt
genom afgränsning bestämts, sålunda, att den
mark, som ligger lägre än 4 fot ofver
nuvarande medel vattenhöjd med tillägg af
1/2 fot i höjd för hvarje 1000 fot afstånd
från närmaste vattendrag, har i företaget
ingått, genom att utgräva en efter nämnda
de grunder summan höjden, såsom yttre
grän för den i företaget ingående marken

marken eller marksträcken. Som hela traktens
kring dessa marker äro ytterst långsträckt,
med ytteligt liten höjning, har en stor
del icke så otämligen fördämd i för-
taget som dock nästan på de flesta ställen
har större odlingsvärde som torrlagd än själ-
marken, ehuru äfven den, såsom icke så
dela djupa (varierande mellan 0.5 och 3 meter)
på fast boten och af ren gräst och skräp
stort odlingsvärde. Som markens långsträckt
beskaffenhet att de flesta hru förhållas runt
omkring marken, så verkar också torrlag-
ningen välgorande vid strömmen den utpräglade
högskurvan, genom att äfven underläta nys-
liggande markens odlade och förhållanden om-
ring eller borttagande från stora sträckor sank-
trakter, som efter sänkning med fördel
kunna odlas. Således drager vid större jords-
rymd egentligen nytta af sänkningen, än som
kunnat på laglig väg förbinda i kortare
delar. —

Öfver de värtföljden så på den fast
verksamheten odlings, så bör den-samma i de
af mera fast mark bestående odlingslagenheten
kunna blifva såväl som på öfriga fast-
tom åker med användande af naturlig göd-
sling upplämnad med dygord till kompost. Sjelfva
modjorden torde så ä ännu hafva och derför så
gräs efter igenväning med klöfver och timotej, se-
dan jorden förut blifvit göddad med artificiell

gödning, vara den lämpligaste värtföljen,
äfvensom i viss mån rosen eller rötter,
tills fäskan kunnat ordentligt sätta sig, eller
der så långas sig, blifvit sandkrida, då
en mera omfattande värtföljd, såsom på
den fastare jorden, kan vara sig. I de
delar af fältet som hufvudsakligen äro af-
sedda till gräskörd, behöfs icke mer än en
vissa liten tilläggs afslutningsdikarna och deri-
från i vattenfäras led vatten att såsom
än hit och än dit och derpå under varm vä-
derlek ängs ägna uttöppat, då gräset blir in-
väl vid ymnigare, som af bättre beskaffenhet.

Som plan för arbetets utförande torde
här följande vara af nöden förpekade:
1^a Öfver de hufvudsakligen:

Vid arbetet i nedre änden torde vara bäst
och lättast leda vatten på högra sidan om
gräsmåsen genom en fördämning från öfver-
moora ande att vatten strömmen. Då vatten
sj är uttöppat högt kunde man hufvudsakligen
leta utan bevis af vatten de mest 200
meterna. Der äfven liggande 100 meters sträcka
kan verkligen grävas annat än genom alster-
rande uppodämningar och utsläppande af vate-
net, men vidare uppåt till Brandstorpssjön
kan man i väsentlig mån underläta arbetet
genom att leda vatten i den högra änden,
der Toisabäcken rinner. Helt torde man
kunna hinna föra ända — Från Brand-

torpsdikt till Wistaholmsåns södra gren liksom
som Wistaholmsgrenen, hvilka arbeten torde
behöfva en tid af 2de år, kan man af-
dela hufvudkanalen genom att först gräva upp
Hellestads och Brandstrops diken och under an-
sehet i hufvudkanalen ledas vattnet denna väg.
Hela öfriga delen af hufvudkanalen som bör kunna
medhinnas 4te året, kan beaktas under det
vattnet leds genom Wistaholmsgrenen. Genom
dessa åtgärder och sådan fördelning bör arbetet
lätt nog kunna utföras, utan att för stort
behov af vattenflödet.

2°/ Sedan hufvudkanalen, Wistaholmsgrenen samt
Hellestads- och Brandstrops diken blifvit för-
diga torde Örsålsdiken och Strömholms diket
grävas under 5te året, och derefter alla i planens
upptagna aflednings-, afskämnings- och backdiken
på de närmast följande 3 åren fullbordas, dervid
det må vara förbehålls tilläget att, om handlet
till finnas skäl, till läget i viss mån andra
dikes, eller att i stället anbringa täckta diken,
dock med vilket att dikenns dimensioner och
tillfölje deraf fallens punktliga tornläggning icke
på något sätt minskas.

3°/ På de 4 följande åren bör de jemna fläta-
moderna medhinnas vara avslutade, och på de 4 de-
nast kommande åren de jemna mindre sten-
bundna vattenajuka fastmarkerna vara upptagna till
äker samt slutligen de 4 närmaste åren deraf
efter såsom alla öfriga vara återbundna i plan

nen intagna markerna vara i vederbörlig ordning
efter planens odlade.

Sålunda utflöet och samförfat kan detta sänknings-
företag, ehuru skämbart för deltagarna, blifva fullt
lönsamt, som då det i medeltal efter beräk-
ning af utrust, gödning, arbetskostnad och skörd,
efter sänkningen bör gifva en nettobehållning af
omint 80 kronor per hektar de markens säson ofrån
omräknat ad af sådela godastad beehaffent, rik
mjukjord eller dygord på sandbotten, blifvande på hela
fältet 14640 kronor eller ungefär en årlig behållning till
ränta och amortering samt vinst af 18 procent
på hela aflednings- och odlingskostnaden, öfverräknat de
indirekta fördelarna, såsom såsom vid odling af
kringliggande odlingsbara, odlade trakter, frukt-
samlighets minskning och tillgodogörandet af dessa
markar som eljest inom 5 år skulle blifva to-
talt odlingsbara, hvarför jag på att påse tillstyrker, det
understödd genom Länns odlingsfonden måtte lemnas
deltagarna till belopp af förslagen 64000 kronor.

Wistaholm den 21 November 1884.

På Embetets vägnar
Siegathen Skärck
Kommisariatslandtmätare

Hidimeras
Karl Lund
Kommisariatslandtmätare
adress Sörby.

Hilmer Lundin
Landtm. Auktant
adress Sörby.

Föllovt den genom Kongl. Maj:ts nådiga bref
den 27 December 1892 fastställda anvisningen
i den under den 17 November 1886 fastställda
arbetsplanen. Stockholm den 27 Februari 1893.

J. G. Rickert.

A. M. Lindgren

Förslag till ändring
af plan till utdikning
af Hellestads och Floby mader
inom Hellestads socken
af Elfsborgs län
samt Floby socken af
Skaraborgs län.

Bilaga A.
 Förteckning öfver alla på Lithorand karta inrättade diken
 med angifvande af deras dimensioner, afvinsom hvad som
 återstår att vid den åtgärden för att tillaggningsen skan
 kunna anses fullständig. De med rött understrekta är
 fördras ytterligare gräfnings till de dimensioner, som äro upp-
 gifna i kostnadsförslaget. (bilaga B.)

Laga Dikets N ^o	Nuvärande			Uppstignings längd		Uppstignings ^{längd}		Anmärkningar
	Botten			Aflid	Backe	Aflid	Backe	
	Djup	bredd	bredd	minre dikens	dikens	minre dikens	dikens	
Meters	Meters	Meters	Meters	Meters	Meters	Meters	Meters	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1-2	0,9	0,4	2,2	154				förlä oförändrad
3-4	0,8	0,5	2,2	182				Ja
5-6	0,9	0,6	2,2	268				Ja
7-8	0,8	0,8	2,2	335				Ja
9-10	0,8	0,6	2,2	374				Ja
11-12						108		obehöfligt
7-13						161		Ja
10-14						100		Ja
23-18-20							467	Ja
15-16						45		Ja
16-17	0,8	0,8	2,2	320				förlä oförändrad
22-23-23a	1,0	0,8	2,4	260				
23-25	1,0	0,8	2,4	107				
23a-24							155	obehöfligt
21-22	0,9	0,8	2,2	150				
20-22-28	0,9	0,6	2,2		138			
26-27	0,9	0,8	2,2	210				
28-28a-29	0,8	0,4	1,6	191				förlä oförändrad
29-30						35		obehöfligt
28-32							156	Ja
29-32a	0,8	0,5	1,7		166			förlä oförändrad
32a-33	0,8	0,4	0,6	62				

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
32a-31	1.0	0.3	2.0	193				förlis oförändradt
31-35							100	obeköftigt
32b-c	0.8	0.5	2.0	50				förlis oförändradt
38-27-33-34	0.9	0.5	2.4	258				
38-39	1.0	0.3	2.0	27				
38-38a	0.9	0.2	2.0	90				
38-40	0.9	0.2	2.0	23				
38a-36						127		obeköftigt
38a-36a	0.9	0.2	2.0	118				förlis oförändradt
36-37						48		obeköftigt
40-41-58	0.9	0.3	2.0	228				
41-41a	0.9	0.3	1.8	80				förlis oförändradt
41a-43						112		obeköftigt
41a-43a	1.0	0.3	1.8	100				förlis oförändradt
42-43-57-52						455		obeköftigt
44-44a						33		Ja
44a-45-46	0.8	0.2	1.8	76				förlis oförändradt
45-51						252		obeköftigt
45-51a-b-c	0.8	0.4	2.2	275				förlis oförändradt
50-51-52	0.8	0.4	1.8	197				
50-47						76		obeköftigt
48-50-49	0.9	0.3	1.4	65				förlis oförändradt
52-53	0.8	0.4	2.4	16				
53-73	1.0	0.4	2.4	29				förlis oförändradt
73-74	0.9	0.5	2.4	93				
54-55a						57		obeköftigt
55-68	0.9	0.4	2.0	267				förlis oförändradt
55a-56	0.9	0.4	2.2	141				Ja
56-57						66		obeköftigt
56-58-58a	1.0	0.4	2.2	80				förlis oförändradt
58a-57b						57		obeköftigt
59a-68a	1.0	0.3	1.8	105				förlis oförändradt
59-60	0.9	0.4	2.2	187				

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
59b-61	1.1	0.4	2.4	110				
61-62	1.1	0.4	2.4	158				
61-68-67	1.1	0.4	2.3	167				förlis oförändradt
61-63	1.1	0.4	2.4	90				
63-65						120		obeköftigt
63-66	1.1	0.3	2.4	116	116			förlis oförändradt
63-64	1.1	0.3	2.4	135				Ja
75-76-76a	0.8	0.3	2.0	95				Ja
76a-77						16		obeköftigt
76-70	0.8	0.2	2.0	120				förlis oförändradt
69-70-71						64		obeköftigt
72-73						23		Ja
80-81-82						109		Ja
74-79						26		Ja
83-84-85-86	1.1	0.2	2.4	226				förlis oförändradt
87-88	1.0	0.2	2.0	117				
88-88a	1.0	0.2	1.4	44				förlis oförändradt
88a-89						70		obeköftigt
89-90-91-93						320		Ja
88a-90a	1.0	0.2	1.4		125			oförändradt
88-91						170		obeköftigt
91-91a						53		Ja
91a-92	0.9	0.2	1.8	127				
94-95						152		obeköftigt
97-98	1.1	0.3	2.4	138				förlis oförändradt
99-107	1.0	0.2	1.4	145				Ja
104-106	1.0	0.2	2.2	88				Ja
101-105						88		obeköftigt
102-104						88		Ja
108a-109-107-103	1.0	0.2	2.2	174				förlis oförändradt
108a-97a-95-96	1.2	0.3	2.4	328				Ja
109-110-111a	1.0	0.3	2.4	306				Ja
111-111a	0.8	0.3	2.0	30				Ja

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
95-112-113	1.0	0.2	2.0	128				förblir oförändradt	149-150-151							400	obehöfligt
113-113a	1.0	0.2	2.0	46				Ja	141-142-143-144	0.9	0.4	1.9	290				förblir oförändradt
111-112						100		obehöfligt	142-138-136	0.8	0.2	1.8		140			Ja
113-114							181 82	Ja	131-136							53	obehöfligt
123-124	0.9	0.3	2.4	294					129-131	0.8	0.3	1.8		153			förblir oförändradt
123-113a-122	1.0	0.2	2.0	164				förbl. oförändradt	132-137-143-145	0.9	0.2	2.1		266			Ja
122-121						140		obehöfligt	172-171-170	1.2	0.2	2.4	289				Ja
129a-122	1.0	0.2	2.0	75				förblir oförändradt	173-174	1.2	0.2	2.4	306				Ja
122-114a-118a	0.9	0.2	2.0	163				Ja	109-177	1.0	0.2	2.0	242				
118a-118	0.7	0.2	2.0		27			Ja	109-178-177						245		obehöfligt
128-122-114-115-116a							249	obehöfligt	178a-181a	0.9	0.3	2.4	133				förblir oförändradt
117-118-119	0.7	0.2	2.0	74				förblir oförändradt	178-179						138		obehöfligt
116-115-120						127		obehöfligt	181-179-180	1.1	0.3	2.5	156				
118a-120a	0.8	0.4	1.8	183				förblir oförändradt	181-183	1.2	0.3	2.5	93				förblir oförändradt
120-121-130-129b							246	obehöfligt	181-176-175	1.0	0.3	2.4	354				
129b-129a	0.9	0.2	1.5	18				förblir oförändradt	182-184	1.0	0.3	2.4	132				
129a-128	0.9	0.4	1.9		37			Ja	176-185	1.1	0.3	2.4	174				
128-127	0.9	0.4	1.9	86				Ja	174-186	1.1	0.3	2.4	225				
127-111						180		obehöfligt	175-187	1.1	0.2	2.4	268				förblir oförändradt
111a-123	0.8	0.3	1.8		101			förblir oförändradt	175-170	1.1	0.2	2.4	122				Ja
123-127	0.8	0.3	1.8		93			Ja	170-169	1.0	0.3	2.0	192				Ja
127-126-125	0.8	0.4	2.4	207					169-188						252		obehöfligt
126-133-135	0.7	0.2	1.8		124			förblir oförändradt	169-188	1.2	0.3	2.6	82				förblir oförändradt
133-131-132	0.7	0.2	1.8		300			Ja	171-155	1.2	0.3	2.4	180				Ja
134-135	1.0	0.2	2.0	95				Ja	165-167	0.8	0.3	1.9		177			Ja
135-136-137	0.9	0.2	1.9	305				Ja	167-168	0.9	0.3	2.2	65				Ja
139a-138	0.8	0.2	1.9	181				Ja	167-167a						16		obehöfligt
139a-139						19		obehöfligt	165-166						138		Ja
135-139-140							160	Ja	165-165a						106		upptages nytt.
135-139a-6	0.8	0.2	1.9		100			förblir oförändradt	165-154	1.0	0.4	2.4	202				
141a-6-140a-146	0.9	0.2	2.0		194			Ja	154-156	1.2	0.3	2.4	230				förblir oförändradt
146-147-140-141	1.2	0.2	2.4	210				Ja	153-154-153a	1.2	0.3	2.4	198				Ja
141-149							120	obehöfligt	153a-153						26		obehöfligt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
152-153						42		obehöfligt
152-148a	1.2	0.3	2.2	143				förbli oförändrad
148a-148-147						117		obehöfligt
148a-b-147	1.2	0.3	2.4	106				förbli oförändrad
151-157	0.8	0.3	2.0		58			Ja
157-163	0.9	0.3	2.		42			Ja
157-157a	0.8	0.3	2.0		75			Ja
163a-163	0.9	0.6	2.2	100				Ja
163a-160						110		obehöfligt
157a-158-159							178	Ja
160-161-162a							178	Ja
157a-163a-162a	0.8	0.3	2.0		152			förbli oförändrad
162a-162	0.8	0.3	2.0		73			Ja
163-164	0.9	0.3	2.2	89				Ja
153-164						36		obehöfligt
163-162-165	1.0	0.3	2.2		202			
167-190	0.8	0.2	2.0		260			förbli oförändrad
182-190	1.0	0.2	2.2	98				Ja
190-192	0.8	0.2	2.0		166			
191-192	1.0	0.3	2.4	175				Ja
192-192a	0.9	0.2	2.0		95			obehöfligt
192a-193a						37		förbli oförändrad
193a-193	0.9	0.2	2.0		30			
193-194	0.9	0.3	2.4	72				Ja
193-195	0.7	0.3	1.8		28			Ja
195-196	0.9	0.3	2.2	67				Ja

Venersborg den 9 juli 1891. H. Steinmetz

Återstående arbetskostnad i Kanke	2080.00	Den förslagna återstående gräfnings
" Forsäkringen	122.46	skeder sig på den väntade att alla afhö-
" Skrämskolskostnad	123.68	ring och afskärningsdiken af hvilka
" Väststadskostnad	158.31	de flesta på genom djupa dyppor böa
Brandtoppskostnad	80.31	vara gränet 1.2 meter djupa.
Förskott	55.84	
Ofräga sken	3477.07	
Stämmed.	6117.07	
afgräns för återst. arb.	6057.07	
Summa	Kr. 6057.07	

Bilaya B.

Kostnadsförslag för den gräfnings, som återstår
att verkställas i öfverensstämmelse med förestående
teckning. (Bilaga B) för att afdikningens
skall anses vara fullt nogaktig.

Läge	Net a kortare	Höjnings		Kubikmeter alt. stämde skikt ning	Jordart m. m.	a°	Kronor		Summa		
		bredd	höjd				Kronor	Summa			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<u>I Vattenafledningen.</u> <u>Fröskeholms diket.</u> Hårdare jordlager						0.40	60 00				
<u>II. Dikningen</u> <u>Aflednings-afskärnings- samt</u> <u>back och laggdiken.</u> Gräfnings i jordlagen, som i Ingeniör Stårcks beräkning för slag upptogs till dels 0.15 dels 0.40 per Kubikmeter.											
1-2	154	1.2	0.2	2.6	79						
4-7	268	1.2	0.2	2.6	113						
(5-6)	379	1.2	0.2	2.6	209						
9-10	260	1.2	0.2	2.6	21						
22-23-23a	107	1.2	0.2	2.6	9						
23-25	150	1.2	0.2	2.6	50						
21-22	138	1.2	0.2	2.6	58						
20-22-28	210	1.2	0.2	2.6	69						
26-27	62	1.2	0.2	2.6	30						
32a-33	258	1.2	0.2	2.6	95						
28.27-33-34	öfverföras							60 00			

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
						<i>Överföras</i>					60 00
38-39	27	12	02	26	14						
38-38a	90	12	02	26	62						
38-40	23	12	02	26	16						
40-41-58	228	12	02	26	146						
50-51-52	197	12	02	26	158						
52-53	16	10	02	22	1						
73-74	93	12	02	26	34						
59-60	187	12	02	26	95						
59b-61	110	12	02	26	15						
61-62	158	12	02	26	22						
61-63	90	12	02	26	13						
87-88	117	12	02	26	63						
91a-92	127	12	02	26	99						
123-124	294	12	02	26	135						
127-128-128	207	12	02	26	116						
109a-177	242	12	02	26	140						
181-179-180 ⁸	156	12	02	26	22						
181-176-175	354	12	02	26	117						
182-184	132	12	02	26	37						
176-185	174	12	02	26	35						
174-186	225	12	02	26	45						
165-165a	106	12	02	26	178						
165-154	202	12	02	26	57						
162-162-165	202	12	02	26	87						
191-192	175	12	02	26	58						
193-194	72	12	02	26	34						
2532	Kubikmeter Schaktning, som i entlighet med ingeniör Stårcks förslag kostar					<i>Överföras</i>					695 70
	kvartier kommer ny plan, arbetstiderna om m.					<i>Summa Kronor</i>					755 70
											244 30
											1000 00

Venusborg d 9 juli 1891
H. Steinmetz

Bilaga C

Kalkyl öfver det afdrag a' odlingslandet, som
bör göras om detta ändringsförslag godkännes.

Lage	Längd	Bredd	Arean	Jordart m. nr.	a Kronor	Kostnad		Summa Kronor	
						Kronor	ö	Kronor	ö
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
				<u>A. Vattensledning.</u> Skinnaden mellan ingenjör Kärras förslag och den grafiska, som redan är gjord. <u>Litån.</u>					
24-22	200	0,94	188,0	Stenbundet grus	0,50				
22-20a	160	1,40	224,0	Ja	0,50				
20a-17a	265	2,36	625,0	Ja	0,50				
17a-15a	215	1,94	417,1	Ja	0,50			727	05
15a-13	261	1,52	396,7	Ja	0,60				
13-12	100	0,76	76,0	Ja	0,60				
12-11	100	-	-						
11-9a	165	2,00	330,0	Ja	0,60				
9a-8	150	2,66	399,0	Ja	0,60				
8-7a	83	0,93	77,2	Ja	0,60				
7a-6	116	0,90	104,4	Ja	0,60				
6-4a	180	1,86	334,8	Ja	0,60				
4a-3	120	0,75	76,5	Ja	0,60			1076	76
Tillsammans Kronor								1803	81
Tillägges cirka 15 %								276	19
Summa Kronor								2080	00
Vista holmsån. (redan godkänd)									

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
				<u>Torsabäck.</u>					
8a-3a	446	0.24	107.0	Stenbundet grus.	0.40				
3a-1	277	0.72	199.4	Ja	0.40			122	46
1-0	108	—	—						
				<u>Strömsholmsdiken.</u>					
4-2	182	0.60	109.2	Stenbundet jordmån	0.40				
2-0	200	1.00	200.0	Ja	0.40			133	68
				<u>Hellestadsdiken.</u>					
8a-7	108	0.05	5.4	Dyjord	0.15				
7-6	100	—	—						
6-3	300	0.50	150.0	Dyjord	0.15	23	31		
3-0	300	1.50	450.0	Ja och stenbundet grus	0.30	135	00	158	31
				<u>Brandstorsdiken.</u>					
6-4	385	0.72	296.5	Dyjord	0.15	44	47		
4-7a	224	0.40	89.6	Stenbundet grus	0.40	35	84	80	31
7a-0	256	—	—						
				<u>Tillsammans Kronor</u>				484	76
				Tillägges ^{inte} 10 %				55	24
				<u>Samman Kronor</u>				540	00
				<u>Sammandrag</u>					
				Lidaan				2080	00
				Öfriga hufvudsakliga				540	00
				Kronor.				2620	00
				Enligt kostnadsförslaget (bilaga B)					
				skan i Strömsholmsdiken ännu					
				grävas för				60	00
				skaden således den minskade kost-					
				naden för vattenafledningen utgör				2560	00

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
				<u>B. Aflednings- och afskärings-</u>					
				<u>samt back- och laggdiken.</u>					
				Enligt ingenjör Thurens förslag					
				skan grävas					
				Schaktning	20473			0.15	
				Ja	16533			0.40	
				Summa schaktning	37006			10167	83
				Derof sedan verkställd grävning					
				1) inom det fastställda förslaget					
				dikningsplan					
				lagg och backdiken	3302	0.25	3136.50		
				aflednings- och afskäringsdiken	12567	1.25	15708.75		
				2) nya diken					
				lagg- och backdiken	981	0.25	245.25		
				aflednings- och afskäringsdiken	1575	1.25	1968.75		
				återstående grävning för full-					
				ständig tvärläggning enligt sär-					
				skilt kostnadsförslag (bilaga B)					
				aflednings- och backdiken	2532.00				
					24278.35				
				kubikmeter jord, som sålunda icke	12727.65				
				behöfva grävas, motsvarar enligt					
				oförw 10/167,83 kronor för 37006 kub.meter				3497	07
				Summa minskad kostnad genom					
				ändringsförslaget Kronor				6057	07.
				På grund af det anförda förslaget					

i underdanighet att Kongl. Maj- och Rättenbyggnadsstyrelsen erhåller beviljande att mot afdrag af 6000 kronor i det beviljade odlingslånet, godkänna afdikningsföretaget, liksom den gräfning som i Rättnadsförslaget (bilaga B) är närmare specificerad, blifvit inom sex måst beviljad anständigt verkstätt.

Venersborg den 2 Juli 1891
M. Steinmetz.

Förstående ändringsförslag jemte
bilagorna A, B. och C. såu afsekras
intygas Sörby den 16 Maj 1893.

H. H. H. H.
Kontorsbiträde i Sörby.
J. H. H. H. H.
Hattinckell

Tillhör den gamla Kongl. Maj:ts nådige bef. den
 22 December 1803 fastställda ordningens i
 den under den 19 November 1806 fastställda
 arbetsplanen. Stockholm den 28 Februar 1803.
 J. G. Richey.
 A. M. Ludgren.

Tillägg till under-
sockens ärendesförslag af den 9
Juli 1891 förändring af delning
och odling af Hellestads och
Flöby socknar inom Hellestads
socken af Elfsborgs län
samt Flöby socken af Skar-
aborgs län; varande tillägget
föreslutt af Kgl. Lög- och
Rättshöfdingens styrelsens skrif-
velse den 8 Sept. 1891 och afse-
ende odlingsplanen.

Enligt sammankommandet af den
19 Nov. 1884 af häfdeförteckningen på-
gående ifrågasvarande Heltöfads och
Floby m. d. s. afdikning och odling,
uppsättadt af den förste förslagsstäl-
laren, hr. Starck, och af Kgl. Majt.
gilladt den 12 Nov. 1886 ingår i för-
taget följande areal.

	Åker				Ängod- lingsmark				Bets och begravmark				Summa			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.				
Vattensjunk mark afgif till kassalen	10	96	00	139	88	00	35	22	90	186	06	90				
Årstad					2	78	50				2	78	50			
Enligt hr. Stårck	10	96	00	137	09	50	35	22	90	183	28	40				

Kostnadsberäkningarna enligt
hr. Stårck äro följande

för tegdikning af 162,3 har	kr.	3996 00	
för odling af 151,3 har	"	8966 00	
Summa odlingskostnad	"	12962 00	
för vattenafledning o dikning	"	68107 50	
Summa för vattenafledning och odling	kr.	81069 50	

Den motsvarande förbättringen
uppskattas till 85,200 kr.

Det beviljade odlingslänet ut-
gör 63,800 kronor.

Kostnaden för har enligt denna
beräkning utgör för tegdikning 24,6 kr.
och för odling 59,2 kr.

Med bibehållande af nuvarande
da priser för tegdikning och odling stäl-
la sig kostnadsberäkningarna för den för-
ändrade planen sålunda

för tegdikning af 152 har à 24,6 kr.	3739 20		
för odling af 141,1 har à 59,2	8353 12	12092 32	

Enligt underut-
rads ändringsförslag af d.
9 juli 1891 minskas hr. Stårcks
kostnadsförslag för vattenaf-
ledning utgörande

med kronor	kr.	68107 50	
		6057 07	62050 43
Kostnaden för vattenaf- ledning och odling blir alltså enligt ändringsförslaget	kr.		74142 75

Den motsvarande förbättringen upps-
skattas sålunda

	Värde för förbättringen för har	Värde för förbättringen för har	Värde för förbättringen för har	Real	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	har	at
Skar	300 00	800 00	500 00	10 90	5450 00
Äng o odlingsmark	200 00	750 00	550 00	131 42	72281 00
Bets o hagsmark	100 00	300 00	200 00	9 73	1946 00
Summa					79677 00

Enligt underutskotts förslag a-
började ändringsförslag af den 9 juli
1891 skulle odlingslänet 63,800 kr. minskas
med 6,000 kr. och således utgå med 57,800 kr.

Arbetoplan enligt hr. Stårck.

Vattenafledning och dikning	8 år
Odling af de jämna slätterna	4 "
" de mindre, storbuddna d.	4 "
" alla öfriga	4 "
Tillsammans	20 år

Enligt kontraktet med Hgl.
Väg och Vattenbyggnadsstyrelsen af den
24 jan. 1887 om arbetets utförande skul-
le det vara färdigt den 1 Okt. 1889; den
31 jan. 1889 beviljades anstånd med dik-
ningen till den 1 Okt. 1890 samt med
odlingen till den 1 Okt. 1894. Senare
har ytterligare anstånd med dikningen
beviljats till den 1 Okt. 1892.

af det anförda framgår att
stillraden emellan den ursprungliga

och den förändrade odlingsplanen icke är så stor, beror på att hr. Stårek i sitt förslag ansett 21 har af det afdikade området böra ut odlingsplanen utgå, ehuru han icke uppräknat några odlingsgränser.

Som emellertid åtständer dikning, enligt den förändrade planen af d. 9 Juli 1891, endast uppgår till en beräknad kostnad af 755 kr. 70 öre och således bör medräknas till den 1 västkommande Oktober samt den förändrade odlingsplanen omfattar 10 har mindre areal än den utspunngliga odlingsplanen, för hvars fullbordande åtständer sedan är beviljadt till den 1 Okt. 1894, så anses icke för det närvarande behöfligt att försöka ytterligare åtständer med arbetets fullbordande.

Göteborg den 14 Maj 1892.

H. Steinmetz

Tilläggskontrakt

Sedan Kongl. Majt den 12. November 1886 i och för utdikning, och odling af Hellestad och Floby mader, tillhörande Brandstorp, Hellestad ^{By} ~~By~~, Hellestad Backgård ^{och} ~~och~~ Skattegården, Finnestorp med Tomten, Långås med Skörsholm och Tietu i Hellestad socken och Gäsened härads af Elfsborgs län samt Vistaholms lätteri, Vist Mellomgård ^{och} ~~och~~ Mellomgården, Floby Backgården, Floby Trädgården och Tietu i Floby socken och Väske härads af Skaraborgs län, enligt af kommissionslandmätaren Agathon Ståck upprättad, af Kongl. Majt fastslädd plan beviljat ett länunderstöd af 63,800 kr. samt Kontrakt om arbetets utförande blifvit af den dertill utsatta arbetsdirektionen den 24. Januari 1887 upprättad samt af Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen den 21. Mars samma år antaget; så och efter det Kongl. Majt uppå dertill gjord ansökning den 22. December 1892 medgifvit att afdikningsföretaget finge, med ändring af den dertill fastslädda plan, utföras på sätt ett af Landbruksingenjörerna H. Steinmetz den 7. Juli 1891 afgifvet betänkande med tillhörande kostnadsförslag jemte två samma betänkande gjordt tillägg utvisade, hvilket ändringsförslag afsäga, förutom utslutande ur planen af vissa två odling föreslagna exolatter, ändring af afloppens dimensioner och dikenas lägen, under vilkor att det till företaget beviljade länunderstödet minskades med ett mot den nedläggning i afdikningskostnaden, som genom be-

örda ändring i planen vunnas, svarande be-
lopp eller i rundt tal 6,000 kronor. förbindelig
undertecknade att med det sålunda minskade
länunderstödet utföra det ifrågavarande ut-
diknings- och odlingsarbetet efter nysberörda
ändringsplan utan att vidare anspråk på
statsbidrag därför må kunna väckas, blifvande
i öfrigt ingen förändring uti ofvan åberopa-
de kontrakt.

Till ytturerna vissa äro här af två lika lydande
exemplar upprättade, som skedd i Hellestads
skolhus den 11 april 1893.

J. A. Göransson, Gustaf Andersson
Johan Johansson Karl Johansson
Gustaf Andersson

Att J. A. Göransson, Gustaf Andersson, Johan Johansson
Karl Johansson och Gustaf Andersson i bägges när-
varon egenhändigt undertecknat förestående
kontrakt intyga Hellestads skolhus som ofvan

Claus Johansson Backgården } ad. Förläggare
Bättare
J. R. Jonsson under Långö }
Arbetare.

Med stöd af Kongl. brefvet den 22 December
1892 antager Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrel-
sen, i Kongl. Majts och Kronans vägnar, detta
tilläggskontrakt Högsholm den 5 Juni 1893.

Sauström

Bladenblad

Förslag till ändring af plan
för utdikning af Hellestads och
Floby mader inom Hellestads
socken af Elfsborgs län och
Floby socken af Karaborgs län.

Sedan en af Herr Kommissionshufvudmästaren
A. Storch år 1884 upprättad plan för utdikning
och odling af Hellestads och Floby mader, till-
hörande Brändstorp, Hellestads Brändgård, Hellestads
Backgård och Skattegård, Linnestorp med Tomte-
Långas med Strömsholms och Tvetens i Helle-
stads socken och Gårdsneds härad af Elfsborgs
län, samt Högsholms härad, Väst Mellomgård,
Mellomgård, Floby Borsgård, Floby Trädgård och
Lstorp i Floby socken af Västres härad
af Karaborgs län, under den 12 November
1886 blifvit af Kongl. Majt i nåder gillas,
samt i följd deraf en länens odlingsfond till
arbetets utförande blifvit beviljad till be-
lopp af sextiohundra åttio hundra (63,800)
kr, så hafva intressenterna under den 24 Janu-
ari 1887 med Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrel-
sens ingående kontrakt om arbetets fullbör-
dande inom den 1 Oktober 1889. Enom Kongl.
Majts nädiga beslut af den 31 Januari 1889
 hvilka intressenterna anslutit med arbetets
fullbordande, hvad vattenafledningen och afdik-
ningen beträffar till den 1 Oktober 1890 samt
för odlingens fullbordande till den 1 Oktober
1894.

Enligt intyg utfärdadt i december 1890
af chefen för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen

distriktet Major Återbom, var arbetet i September samma år icke ännu utförst i öfverensstämmelse med den fastställda planen, utan återstode enligt sedde intyg otyddt arbete för omkring 5500 Kronor, hvadan det icke kunde föreslås till godkännande af Kongl. Lag- och Vattenbyggnadsstyrelsen.

Som intressenterna ansåga, att de i den fastställda planen bestämda dimensionerna af afloppet voro större än nödigt och afdikningen i hvarje fall var dyp, så hafva de dertill uppmärksamhet af Major Återbom, som undertecknad begärt en revision af planen för att eventuellt laggas till grund för förnyad underdånig ansökan om förlängning af anståndet med arbetets fullbordande, eller arbetets godkännande med mindre dimensioner af afloppet och således mindre kostnad än den fastställda planen bestämmer.

En intressentintyg från undertecknad af den 7 i stället för april har hafva föranledt beviljande af ytterligare adstånd.

För att så fullständigt som möjligt utreda förhållandena förhållande, som icke voro något mindre än ändring af en af Kongl. Majest. fastställd plan, hafva samtliga aflopp blifvit uppmätta och sektionerade, de större afloppet derjemte afvägda och profilerade samt ny plankarta upprättad. På plankartan äro yttergränserna för afdikningsområdet betecknade enligt

fastställda planen betecknade med en grön, inre och en mörk, yttre kantfärg. Men inom detta område synes en i många ställen gående grön kantfärg, som har följande betydelse. Af Lantbruksingenjören L. Rosen uppgjordes 1884 en afdiknings^(plan) öfver samma område; den ofvannämnda inre gröna kantfärgen är afdikningsområdets grön enligt hans förslag, hvad som ligger mellan denna gränslinje och yttre gränslinjen af det fastställda förslaget är högre belägen mestadels mycket stenig mark, som endast undantagsvis är värd odling och dikningskostnaden och således icke bort i förslaget ingå. Af de diken inom denna del af området, som äro i planen upptagna, milda, hvilka redan äro grädda, förblifva med de dimensioner, de hafva, men de, som icke ^{äro} upptagna grädda böra icke upptagas, ty jordens belägenhet svarligen kostnaden för dikenns underhåll; lyckligtvis är underhållskostnaden för de redan upptagna diken ringa till följd af markens hårdhet. Alla diken äro i kartan markerade och i förteckningen (bilaga A) här nedan intagna, de nya diken, som icke finnas i den fastställda planen, men äro intagna i ändringsförslaget, äro på kartan betecknade med parallella, blå linier; de diken, som tillhöra det fastställda förslaget betecknas med parallella, röda linier; de obefrånliga bland dem äro med rött korsade.

Slufvudafloppet, Lidaån och de större tillflöden äro både på plan och profil närmare tecknade; deras nuvarande sektioner

uppgågne samt såväl deras nuvarande bottenlinier med svart streck under blå färgläggning, som och deras bottenlinier enligt det fastställda förslaget med mörk färgläggning under svart streck betecknade. Det hvar fältet af papperets färg mellan dessa bottenlinier utgör således ett område som återstår att gräva enligt det fastställda förslaget. Med stöd af fixpunkterna är dessutom med en svart streckad linie inritad den markyta som fanns vid undersökningarna af det fastställda förslaget. Den nuvarande markytan är betecknad med grön färg öfver en svart sammanhängande linie. Skillnaden i dessa linier visar att marken obetydligt ihoppunktit; den märkbara hopsjunkningen utesluter sålunda kan förklaras af det tryck, som kanalbanken åstadkommit, afvensom deraf att vid den första afvägningen punkterna mihinsk icke kunnat tagas omedelbart intill åbradden.

A. De större afloppet.

1) Lidaån. Den nuvarande bottnen ligger inga ställen mer än 0,38 meter öfver det fastställda förslaget bottenlinien; detta inträffar och endast i den öfre sträckan af Kanalen, öfvanom Vistaholmsåns flöde, der det mindre djupet ersättes af större både bottenbredd och lyfbredd. Nedan Vistaholmsåns delas ingenslides i kanal djupet mer än 0,34 meter; Kanalens bredd är der lika med det fastställda förslaget.

Nedan Torsbäcksen, hvars vatten är så obetydligt, att det ej låter sig beräknas på den

topografiska kartan, är Kanalens bottenbredd ökad till 13 meter, hvarjämte det relativa fall det öfver är större. Enligt ingenjör Sturcks förslag är hela flodområdet 354,14 kvadratkilometer, hvarjämte vid starkaste flöden afförs 24,4 kubikmeter, motsvarande 69 liter på kvadratkilometer i sekunden. Nedan Vistaholmsåns tillflöde, der Kanalens nuvarande bottenbredd är 12,5 meter med slutt 1:1,5, afförs Kanalen vid 1,7 meters vattendjup, då 0,3 meters punkt annu återstår, 28,15 kubikmeter. Dervid vattenytan intager en lutning af 0,5 på 1000. Denna vattenmängd motsvarar en afriinning på kvadratkilometer af 79 liter i sekunden. Om Kanalen är bredare, d. v. s. vattendjupet 2,0 meter, afförs den 37,5 kubikmeter eller 106 liter på kvadratkilometer och sekunds.

Enligt nu gjorda beräkningar synes flodområdet vara 406,9 kvadratkilometer, 1,7 meters vattendjup motsvarar alltså en afriinning af 69 liter, och 2,0 meters vattendjup 92 liter på sekund och kvadratkilometer.

Är de vanliga flödena i denna trakt stå omkring 50 liter och de, som uppgå till 100 liter på sekund och kvadratkilometer knappt återkomma en gång på 10 år och äro af kort varaktighet och oftast inträffa under den årstid, då marken är frusen, så anses Lidaåns nuvarande dimensioner bereda en tillräcklig torrläggning.

2) Vistaholmsån är upptagen till fulla förslagna dimensioner samt öfver den utöfver, och är af distriktschefen enligt bevis af

december 1890 godkänd.

3) Törsabäcken är i allmänhet 0,15 meter grundare än förslaget. Djupet är dock i allmänhet 1,4 meter samt ingenslades mindre än 1,3 meter. Bottenbredden är lik med den föreslagna och då afgränsning en är obetydlig, är hvarje ytterligare utvidgning eller fördjupning obeförlig för den afsedda torrläggningen.

4) Strömsholmsdiken, som är omkring 0,6 meter grundare än hvad det fastställda förslaget bestämmer, bör upptagas till förslaget djup enligt profil och sektion emellan punkterna 1 och 2; ~~ingen någon gräfnings af diket afväg från punkterna 2~~ ~~utöver~~ ^{utan} hvad som redan är gjort, anses icke böra läggas dikningsbeläget, dels emedan marken der är stenig och mindre odlingsbar samt högre belägen, dels emedan detta bör tillhöra den afskilda dikningen, emär samma egare möter på båda sidor.

5) Hellestadsdiken skan enligt ingenjör Ströms förslag hafva en jämn bottenlutning ned till hufvudkanalen. Detta är ett fel i planen, ty på en tillräckligt fäst finnes från punkten 2 dels till hufvudkanalen dels till punkten nr 6 der Brandstoppet diket vidtager, är det en onödig kostnad att till 1,9 meters djup genomgräva den hårda backen vid punkten nr 6. Från sistnämnda punkt till Lidåsen är dikets nuvarande djup af i medeltal 1,4 meter fullt tillräckligt. I den återstående sträckan, som leder vattnet till punkten nr 6, hvarifrån det genom Brandstoppet nedförs till hufvudkanalen, är djupet delvis lika med och delvis något (0,4 meter) mindre än det föreslagna. Det antas komma en torrläggning af minst 1,25 meters djup, hvilket sedan marken

nu såu sig och då diket afför obetydligt vatten, bör anses fullt tillräckligt. Dikets bottenbredd och slänt är icke mindre än som föreslagits. 6) Brandstoppet diket har vid punkten nr 6, der det emottager vattnet från Hellestadsdiken ett djup af 1,45 meter. Från denna punkt har diketsbotten en jämn lutning ned till hufvudkanalen och är dikets djup ingenslades mindre än 1,3 meter; en ytterligare fördjupning af omkring 0,4 meter till det i det fastställda förslaget bestämda djup är en onödig kostnad. Bottenbredd och slänt är ingenslades ogynnsammare än förslaget.

B. Aflednings-afskärings- samt back och laggdiken.

Här öfver är nämnt att i det fastställda förslaget såu mycket mark är upptagen, som knappt lönar odlingen. Den dikning, som är föreslagen på denna mark, är i följande lönlöst arbete. Deri ligger förklaringen, såväl dertill, att många diken, som redan äro upptagna till mindre dimensioner än de föreslagna, icke synas behöfva någon vidare åtgärd, som och dertill att flera föreslagna men ännu icke grädda diken kunna uteslutas såsom alldeles obeförliga. Nedanstående förteckning (bilaga c) öfver alla diken, som med en eller annan beteckning äro insatta på hithörande karta, visar medelst röd understykning hvilka diken, som erfordra någon ytterligare åtgärd.

Den föreslagna återstående gräfningen stöder sig på den åsigt, att alla aflednings- och afskäringsdiken, af hvilka de flesta gå genom djupa dyjvord, böra vara minst 1,2 meter djupa.

Uenarsborg den 9 juli 1891.
H. Hennings.

1808
93.

Bevis

700k. 18¹³/₁₂ 93

om verkställd afgränsning i utdikning af Hellestads och
Floby mader, tillhörande Brandstorp, Hellestad Bredgår-
den, Hellestad Backgården och Skattgården, Finnestorp
med Jonsten, Långås med Strömskolan och Tveten, i Helle-
stads socken och Gåsene härad af Elfsborgs län, samt
Vistaholms säteri, Väst Mellongården, ~~Mellongården~~,
Floby Bredgården, Floby Trädgården och Isörp, i Floby
socken och Vilske härad af Skaraborgs län.

Plaan af Kong. Majt. fastställd den 12 November 1886.

Ändring deruti medgifven af Kong. Majt. den 22 December 1892.

Beviljad understöd från 1886 års odlingsfond, att i form
af län utgå med 63800 kronor, ~~men nu är 18¹³/₁₂ 92 min.~~
~~sk. not med 6000 kr. till 57800 kronor.~~
Kontrakt om arbetets utförande af Kong. Majt. och Kronans
vägnar antaget den 21 Mars 1887.

Euligt kontraktet fastställd Termin för hela arbetets full-
bordande den 1 Oktober 1889; för utdikningen förlängning
senast beviljad till den 1 September 1893 (och för odlingen
till den 1 Oktober 1894).

Beräknad kostnad enligt den fastställda arbetsplanen
tillhörande kostnadsförslag 68107 kr. 57 öre
summa genom den i Näder medgifna ändringen
sedan mera minskats med 6050 kr. 43 öre.
~~med 6000 kronor.~~

Verkliga kostnaden intill den 3 sista Oktober, enligt för-
visadt bestyrkt räkenskapsutdrag, 61182 kronor 94 öre.

Vid af undertecknad den 9 sistlidne juni verkställd
besigtning af oförskrifna utdikningsarbete (likasom vid
besigtningen i November 1892) voro handlingarna icke
tillgängliga; men sedan dessa nu blifvit föredragna,
har det visat sig att arbetet (med det ytterst obetydliga

Stämpel - Kr. 9.50
Lösen - 4.50
Till två kronor.

undantag, som finnes omnämndt i 1892 års inspektionsberättelse) är utfördt i öfverensstämmelse med den enligt föregående ändrade, af Högst. Majt. den 22 December 1892 fastställda arbetsplanen; och kan vattenafledningen jemte afdikningen i sin helhet sålunda till godkännande förordas.

Enär intressenterna under år 1892 utförde dikningsarbetet i enlighet med den sedermera af Högst. Majt. under den 22 December 1892 i Väder fastställda ändringen i den ursprungliga arbetsplanen, var utdikningsarbetet till alla delar faktiskt fullbordadt enligt den ändrade planen redan omkr. den 1 November 1892, churu bevis derom då icke kunde leveras, alldelesund bemälda ändringsplan ju ej vid den tiden ännu blifvit i Väder fastställd, samt fullständiga handlingar i öfrigt saknades.

Susökkan om arbetets godkännande göres hos Högst. Vg. och Vattenbyggnadsstyrelsen, och bör dervid fogas detta bevis samt det bestyrkta utdraget af räkenskaperna, hvilket visar dikningsarbetets verkliga kostnad, afväsom fullständiga ritningar, utvisande huru arbetet blifvit utfördt, såvida dylika ej redan äro till Högst. Styrelsen leverade.

Göteborg i November 1893.

Ernst Åkerberg

1008
93

Summariskt utdrag ur räkenskaperna för Hesselås och Flöby maders afdikningsföretag.

				Debet
1887	April 7	Lyftadt af Statslänet	Kr	12000.00
"	okt 5	"	"	12000.00
1888	" 15	"	"	6,000.00
1889	Sept. 13	"	"	20,000.00
Under åren	1890 - 1892	länt		11,200.00
Summa kronor				61200.00

				Credit
Under arbetsåret 1887	utbetalt	Kr		15,273.85
"	1888	"	"	11,933.43
"	1889	"	"	27106.88
"	1890	"	"	4150.21
"	1891 och 1892	utbetalt		2718.57
Summa kronor				61182.94

Hesselås den 3 oktober 1893.

J. A. Ervansson

Att förstänks utdrag är såu utdraget ur räkenskaperna, hvilka vid hvarje års slut af utlärde revisorer granskade samt vid sammantick med delägarna i afdikningsföretaget förteckade och godkända utan anmärkning betygga Hesselås d. 5 oktober 1893.

J. W. Lundell
Landskr. ut. Flöby

A. Johansson
Landskr. och. Särby

Utdrag ur protokollet hållet vid lundmaterialem-
sammanträde i hemmanet Vistaholm i Flöj socken af Skar-
aborgs län den 21 November 1884.

834.

Tio blifvande arbetstypeller utiås Johan
Johansson Maurell, Hellested, Carl Johansson d. ä. i
Långis, Gustaf Andersson Strömholm, Tharad Do-
marens Anders Johansson Flöj Trädgård och Gustaf
Andersson Vistaholm, hvilka skulle, till sams-
amman lagligt kunde utiås, och för öfrigt så länge
behöfvat påkallade, för sökandens talan och
bevisa deras samt öfriga delegares rätt i vid
förfärande omständigheter och arbetets genom-
gående.

Likheten med originalt bekräfts af Hellested den 25 Febr.
1887.

Karl Andersson
Handt. Lörby.

Carl O. Ottergren
Sergeant. adl. Lörby

Utdrag ur Protokollet hållet vid sammanträde i hemmanet
Hesselkrokan i Hellested socken den 19 Sept. 1885 med
intressenterna i Lidåns afdikningsföretag emellan
Strömholms och Lötors gvarnar.

84.

Tio sigelomen valdes J. A. Johansson i Hellested
Backe.

Likheten med originalt bekräfts af Hellested den
25 Febr. 1887.

Karl Andersson
Handt. Lörby.

Carl O. Ottergren

Hand!

Utdrag ur protokollet hållet i Hellestad skolhus
den 5 Juli 1886 vid sammanträde med styrelseledamö-
terna och öfrige intressenter i torrlägnings- och
afdikningsföretaget af de s.k. Floby och Hellestads
mader, belägne inom Skaraborgs och Östfoborgs län e-
mellan Strömsholms och Töps gränser.

83.

Styrelseledamoten A. Svensson i Floby Trädgård hade
till syssломannen aflmnat en skriftlig afsägelse,
hvilken af de närvarande godkändes, och till be-
mot i den afgångnes ställe valdes Lemmansge-
ren C. G. Johansson i Visteholm.

Likheten med originalet bekräfts af Hellestad den
25 Febr. 1887.

Carl Anderson

Clas O. Öttersgren

Afskrift.

Förening

Som undertecknade deltagare i de vattensjuka s.k. Helle-
stads och Floby mader som genomflyttas af ån däru e-
mellan Strömsholms och Visteholms gränser samt T-
stöps gränser, vid denna dag hållet landtmätarsamma-
träde i och för afsketning af synesföräutningarna i
nämnde mader, utsett arbetsstyrelse att i alla med
blifvande afdikningsarbete och derför uppkommen-
de rättgångar för vår talan, förbindande vi oss:
1^a att för nämnde angelägenhet bedriva äthy-
da de af denna styrelse till gemensamt sammanträ-
de utfärdade kungörelser, som sednast 14 dagar
före sammanträdet hållande i Hellestad och Flo-
by socknars kyrkor uppläses;

2^a att i de för arbetets utförande nödiga kostnader

äfven utbetala till benämnde arbetsstyrelse nödigt
arförde för deras besvär;

3^a att inom i synesföräutningens protokoll och utlä-
tanden föreskrifven tid låta benämnde styrelse vidta
de nödiga åtgärder för arbetets bedrivande;

4^a att till styrelsens förfogande af gemensamma
kostnaderna ställa nödigt belopp för ordentliga
räkenskapers förande som ärligen af oss genom
valda revisorer skola granskas och för öfrigt
vara så uppställda att de, i händelse af behof
kunna underkastas granskning af Vät- och Vatten-
byggnadestyrelsens tjänstmän;

5^a uppdraga åt nämnde styrelse att i våra väg-
nar upptaga län, fördela kostnaderna efter nu
upprättade repartitionsgrunder sedan de vunnit
behörig fastställelse, och

6^a så fort sig göra låter söka tiestånd från det
allmännas sida att i enlighet med upp-
rättad plan och kostnadsförslag afdikningsar-
betet föräta, samt tillse att arbetet efter sam-
ma plan noggrant till alla delar fullföljes,
samt

7^a att i allt ställa oss nya dikningslagens före-
skrifter och blifvande liniekontrakt med Kongl.
Maj:t och Kronan till behörig efterrättelse.

Visteholm den 21 November 1884.

A. G. Johansson, A. P. Svensson (förmann), C. G. Johansson,
Gustaf Andersson, Carl Johansson d. y. Gustaf Andersson,
J. Svensson, Karl Johansson d. ä., Johan Johansson,
Gustaf Andersson, J. E. Forsman, Casper Johansson
Björtnäs.

Johannes Andersson, A. Bengtson gode män.

Likheten med originalet bekräfts af Hellestad den 25
Febr. 1887.

Carl Anderson

Clas O. Öttersgren

Utdrag ur protokollet hållet vid sammankäde med
styrelseledamöterna och öfrige intressenter i Lidéns af-
dickningsföretag, emellan Sköns holms och Sjötorps län-
nar, i Helsingfors skolorhus den 24 januari 1887.

#4.

Bestutades att för detta år af Kongl. Statskontoret
använda omfördelningssumman (25000) kronor till arbetets för-
gående, reellen sedan i mån af behof under de 2
följande åren. Vidare föreslafs att en femtedel af län-
nesumman bör indestå till dess vattenafledningsverk af-
dickningsarbetet fullbordats och af vederbörlig myndig-
het afsynadt och godkännt.

#5

Till ledare vid arbetets utförande uti arbetsstyrel-
sen Johannes Lönnroos i Bäck och till Kassör och ombud
för statsbidragets lyftning i Statskontoret valdes J. A. Lönnroos.
Likheten med originalet bekräfts af Helsingfors den
25 Febr. 1887.

Erik Andersson

Elias S. L. Öttinger

Till Kongl. Statskontoret!

Enligt bilagda intyg hafva sökande
derne för inlösen af vattenverk och
förrättnings omkostnader redan ut-
betalt 4132 Kronor 17 öre, samt der-
jemte styrkt, att arbetet under
år 1886 blifvit påbörjadt, hvarför
hemstalles, att af ödlingslånet be-
viljas: 10000 Kronor.

Stockholm den 21 Mars 1887.
N. H. H. H.

Jemlikt 8 mom. punkten c af Kongl.
majests nådiga kungörelse den 28 September
1883 för undertecknade, på begäran af intressen-
terna i afdickningsföretaget af de l. k. Flöby
och Helsingfors länar, belåne inom Skaraborgs-
och Östergötlands län, härmed intygas, att ar-
betet under år 1886 blifvit påbörjadt.

Helsingfors den 24 Februari 1887.

J. Lönnroos
fjerdinges man
adress Sörby
Karl Johansson
Konfessionalsrådets Ordförande
ad. Sörby

N. H. H. H.
Nämndeman
adress Helsingfors

Till Kongl. Statskontoret!

Förenskap af Lysstornan och vald
Kapital i bnförkningsföretaget af de s.k.
Stoby och Hellestad mader, beliggande inom Skar-
borg och Elfsborgs län, får jag härmed, från
grund af ett sammanträd den 24 sistlidne Janu-
ari emellan styrelseledamöterna fattat beslut,
att för när ja lyfta 25,000 kr af det beviljade
statslånet i ankuren, att nämnde summa af
oss får lyftas i början af nästa April.

Högaktningfullt
J. A. Söderman

Stoby, Hellestad den 17 Mars 1897

Resumé öfver de kostnader som utbetalts för
affrikning och förläggning af de i k. Träsk och
Nerstad mader inom Elfsborgs och Skaraborgs
län

L. kostnads- förslaget 12 ^{te} sidu.	{	Till A. J. Johansson: lön för Träsk grann	kr. 2500,00
		Lynneförämningskostnader och landtmäteriarfode	" 1033,50
		Godmansarfode	" 72,00
		Dagverken m. m. vid handläggning und. synen	" 126,67
		Kostnader för häradsyn	" 300,00
		Boarnens och dammarnes rejsning samt i an till större stenars bortförande utspott af lutresnen tills sjuvra förslags vis beräknadt till	" 100,00
		Summa kr.	4132,17

Hemstad den 7 Mars 1887
J. A. Göransson
Syndman.

Att intressenterna i Lidnågs afriknings
företag af de så kallade Flöj och Hellestads
maler för Förtusenfemhundra (2500) Kronor in-
läst mig tillhöriga betops gvarnar varden här
med på begärande intygget.

Stenbacken den 5 Mars 1887.

Bevitnas af:

A. F. Johanson

Frans. Ljunger. vid Flöj
C. F. Johanson
Byggnadsinspektör
Södertälje

hvar i förhållande till det beviljade länunderstödet
belöper å hvar af länets redan utbekommits.

#5

Att vid avslutandet af detta kontrakt till Kungl. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen öfverlämnas, för att i dess
arkiv förvaras, bestyckte kopia af den gällande planen med
dertill hörande plan- och profildröjningar för arbetet och
bestyckte afskrifter af dertill hörande godkända betänkan-
de och kostnadsförslag, äfvenom att, derest någon afvikelse
under arbetets utförande med vederbörlig tillämplig viktighet,
innan sista delen af länunderstödet lyftes, till Kungl. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen aflemnas fullständig beskrifning
jemte ritning, utvisande huru arbetet i följd af denna
afvikelse utförts.

#6.

Att göra alla kostnader utom undantag, af hvilka
namn de vara må, som i följd af detta län förordnas för
Kungl. Statkontoret.

#7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt, äfvenom
för de lyftade statemedlens återböring i full med kon-
traktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kungl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkännes, samt för
länunderstödet afgifva sådan skuldförbindelse och
säkerhet för dess uppgående, som af Kungl. Statkontoret
antagas.

Till yttermera visso äro häraf två lika lydande
exemplar uppräntade, som skedd i Helsingfors den 24 januari
1887

J. A. Göransson, Gustaf Andersson, Thomas
Kouvarou

Karl Johansson, Johan Johansson, C. Andersson,
Lundström, J. Lundström, C. Johansson,
Lundström

Att J. A. Göransson, Gustaf Andersson, Karl Johansson

son, Johan Johansson, G. Andersson och C. S.
Johansson i beghes vår närvara egenhändigt
dertecknat förestående kontrakt intygga Huru
som ofoku

J. A. Davidsson
Skräddare

J. Sund
Skräddare

Jernlikt Kongl. Brefvet den 12 November 1836
Konger Kongl. Båg- och Vattenbyggnadstyrelsen
Kongl. Majts och Kronans kättnar detta Kontrakt
Stockholm den 24 Mars 1837.
Å Kongl. Båg- och Vattenbyggnadstyrelsens vägn.

M. Lindgren

P. H. Hedén